

Tiedekunta/Osasto — Fakultet/Sektion		Laitos — Institution	
Matemaattis-luonnontieteellinen		Eläintieteen laitos	
Tekijä — Författare			
Tiina Mattila			
Työn nimi — Arbets titel			
Maanilviäisten esiintyminen vanhan metsän saarekkeissa Pohjois-Hämeessä			
Oppiaine — Läroämne			
Ekologinen eläintiede			
Työn laji — Arbets art		Aika — Datum	Sivumäärä — Sidoantal
Pro gradu		Joulukuu 1989	62 s + liitteet
Tiivistelmä — Referat			
<p>Vuosina 1985 ja 1986 kerättiin Pohjois-Hämeestä Seitsemisen kansallispuistosta ja Hyytiälän metsäaseman ympäristöstä maanilviäisnäytteitä kymmenestä eri kokoisesta vanhan metsän saarekkeesta. Näytteenottomenetelmiä oli kolme: karike- ja lyöntihaavinäytteet sekä käsin keräys. Suurista, yli 15 ha:n saarekkeista, näytteitä otettiin saarekkeen sisäosista, reunoista ja ulkopuolelta. Pienistä saarekkeista näytteitä otettiin vain sisäosista ja ulkopuolelta. Toisena tutkimusvuonna näytteenotto keskitettiin maanilviäisille edullisiin mikrohabitaatteihin.</p> <p>Kaiken kaikkiaan eri menetelmillä saatiin 3436 maanilviäis-yksilöä 19 eri lajista. Yleisin laji oli <u>Nesovitrea hammonis</u>. Kolmella eri näytteenottomenetelmällä saatiin hyvin erilainen aineisto. Lyöntihaaviin tulee paljon sellaisten lajien yksilöitä, jotka kiipeilevät varvuille ja ruohoille. Käsin kerääminen suosii lahoppulla eläviä maanilviäisiä.</p> <p>Seitsemän runsaimman lajin yksilömäärät olivat suurten saarekkeiden sisäosissa suuremmat kuin pienten. Metsän sisäosissa oli eniten ja reunoissa vähiten yksilöitä. Kaikki tutkitut lajit esiintyivät tutkimusalueilla aggregoituneina, mikä voi johtua siitä, että havumetsä on niille melko huono elinympäristö. pH vaikutti maanilviäisten esiintymiseen, varsinkin silloin, kun näytteet otettiin vähäkalkkisesta karikkeesta. Lähes kaikkien tutkittujen lajien yksilömäärä korreloi positiivisesti lehtikarikkeen määrän kanssa. Seinäsammalella oli negatiivinen korrelaatio yksilömäärien kanssa. <u>Clausilia cruciata</u>n yksilömäärä korreloi positiivisesti kaatuneiden puiden määrän kanssa ja <u>Vertigo ronneybensiksen</u> mustikan kanssa. Jokainen laji suosi haapaa muihin lehtipuihin nähden.</p>			
Avainsanat — Nyckelord			
Maanilviäiset, vanhat metsät, aggregoituminen, ymp.tekijät			
Säilytyspaikka — Förvaringsställe			
Eläintieteen laitoksen kirjasto			
Muuta tietoja — Övriga uppgifter			